

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 26. Scrutiniis etiam infantes subiectos fuisse, & sigillatim de vnoquoque facta, deque habitus, & constitutione eorum, qui ad scrutinia accedebant, ac cæteris ad scrutinia pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

ex plurimis argumentis, quæ afferri possunt
illud maximū est, quoniam eadem verba
in scrutiniis, *flectite genua*, &, *leuati*, non
gravi mysterio adhibentur.

*Scrutiniis etiam infantes subiectos fuisse: & sigilla
de vnoquoque facta: deque habitu, & circulo
ratione eorum, qui ad scrutinia accedebant,
ac cæteris ad scrutinia per-
tinentibus.*

CAP. XXVI.

*Scrutiniis
subiiciebā-
tur etiā in-
fantes, &
quomodo.*

Sed iam, scrutiniolorum ritibus expositis,
nam illis se subiicerent, lectorem docere
oportet. quamuis vero consuetudinis ratio
ad solos adultos pertinere videatur: dicendum
consequar tamen, ut omnes intelligant, etiam
infantes scrutiniolorum lege strictos fuisse
quidem ut fidei, aut morum rationem sacerdoti-
bus redderent, (quod præstare per se
non licebat) sed ut cæremoniis, & ritibus præ-
sertim exorcismo lustrarentur. quod Patres
Concilij Bracharenfis secundi cap. 9. exorcismi
purgationem vocauerunt his verbis: *præcipue
Quadragesime seruare ieiunia, & mediante
dragesima ex viginti diebus baptizandos infantes
exorcismi purgationem offerre. Sed apertius testi-
monium ex Ordine Romano petere licet, quod
in denunciatio. scrutini. ad elect. sic ait: quarta
ria, hora tertia, scribantur nomina infantum
eorum, qui ipsis suscepturi sunt. & diaconus illis*

met, dicens: catechumeni procedant, & vocentur ipsi
 in auribus ab acolytho in Ecclesiam per nomina, vel or-
 dinationem, sicut scripti sunt. eadem die instruuntur de
 verbis, & intus quatuor Evangeliorum. item
 benedictio cineris ad eos, qui scrutinia sunt habituri,
 & baptizari desiderant. oportet autem superio-
 ra verba, quae infantum meminerunt, cum iis,
 quae de scrutiniis infra subduntur, copulare: ut
 ex omnibus integrum sentiam, infantes scruti-
 nis subditos fuisse continuas. Rursus haec
 scrutinia non de omnibus generatim, atque v-
 niverse, sed figillatim de vnoquoque fiebant.
 inquam sententiam scripsit sanctus Augusti-
 nus lib. 2. de Symbol. ad catechumen. cap. 1.
 quod est dilectissimi, quod a vobis celebratum est: quid
 est, quod hac nocte circa vos actum est: quod praeteri-
 to noctibus actum non est, ut ex locis secretis singu-
 la produceremus in conspectum totius Ecclesiae. Vbi
 terrore humiliata, quae male fuerat antea exalta-
 ta, in humilitate pedum, cilicio substrato, in vobis re-
 lebraretur examen, ut quae ex vobis extirparetur Dia-
 bolus superbus, dum super vos invocatus est humilis
 altissimus Christus? Quo loco aduerte, habitum
 eorum, corporisque constitutionem fuisse, ut
 capite demisso, nudis pedibus, & cilicio sub-
 strato ad scrutinia accederent. Magna sane
 pietas, & tanto mysterio digna; in qua nos
 etiam explicanda diutius moraremur, nisi &
 ea, quae de poenitentia, cilicio, caeterisque hu-
 iusmodi supra dicta sunt, huc commodè trans-
 ferri possent, & multa alia superessent dicenda,
 quae huic capiti necesse oportet: inter caetera
 ordo, & series eorum qui scrutinia subibant:

Scrutinia
 fiebant fi-
 gillatim de
 vnoquoque;

Habitus, &
 constitutio
 eorum, qui
 ad scrutinia
 accedebat.

Ordo & se-
 ries eorū,
 qui scruti-
 nis subii-
 ciebantur.

in qua singularem Christianæ modelle
 ciem videres. hic enim viri ad partem dexte-
 ram seorsum, illic fœminæ ad sinistram in
 statione manebant. Cuius rei plura ex SS. Pa-
 tribus testimonia afferri possunt: sed præcisi-
 atque grauiissimum est, quod apud Ordinem
 Romanum legitur in hæc verba: *dicimus
 met, dicens: catechumeni procedant; & dicitur
 ipsi infantes ab acolytho in Ecclesiam per nomina
 ordinem, sicut scripti sunt, ita dicendo, ille pater
 per singulos statuatur masculi seorsum ad dexteram
 partem, illa Virgo, & sic per singulas statuatur
 mine seorsum ad sinistram partem.* Fuisse præter
 consuetudinem, vt scrutiniorem die rem
 nam peculiari ratione procurarent, et ver-
 stis non solum annalibus, sed etiam liturgi-
 apparet. quod ipsum in Ordine Romano pe-
 spicuum est, vbi ait: *finitis Missarum salu-
 communicent omnes, & Amalario Fortunato li-
 I. de Eccles. Offic. cap. 8. scrutinium postquam
 Ele intelligere iter ad baptismum. scrutinium pro-
 prium syntagma habet, & propriam missam. Quæ
 vero hic notatu dignum existimaui, illud placet
 est, oblationis tempore susceptores, & pater-
 tes pro filiis munera æterno nummi oblatio-
 scribit enim Ordo Romanus de Offic. Missæ
 rum, & offeruntur oblationes à parentibus, vel à
 his, qui ipsos suscepturi sunt, & ponit ipsas sacras
 super altare. & rursus infra: *ipsis expletis, annu-
 Diaconus: Catechumeni recedat, si quis Catechumenus
 est, recedat: omnes Catechumeni exeat foras, et
 vero parentes cum infantibus eorum, foris relinquant
 ipsos infantes in custodia, & iterum ingrediantur**

Missæ pecu-
 liaris cele-
 brabatur
 die scruti-
 niorum.

Suscepto-
 res, & pater-
 tes oblatio-
 nis tempo-
 re munera
 offerbant
 pro filiis.

Ecclesiam tam parentes, quam & illi, qui ipsos in-
 suscepturi sunt, cum oblationibus eorum, &
 offerunt eas pro ipsis. Quamuis autem hic scruti-
 niorum expressa mentio non fiat; tamen de iis
 sermonem esse, qui ipsum Ordinem legerit,
 facile intelliget. Amplius in verbis canonis,
 memento Domine, susceptorum nomina recita-
 bantur, quod ipsum fiebat de nominibus eo-
 rum, qui scrutiniis subdendi erant, in verbis
 dicitur, &c. Vtrumque facile est cognosce-
 re ex verbis Ordinis Romani de Offic. Miss.
 recitantis: infra canone[m], ubi dicit, memento
 Domine famulorum, famularumque qui electos tuos
 suscepturi sunt ad sanctam gratiam baptismi tui, re-
 citantur nomina virorum, ac mulierum, qui ipsos sus-
 cepturi sunt infantes, item infra Agendam, hanc
 oblationem seruitutis nostra, sed & cuncte sa-
 mulatue que sumus Domine, ut placatus accipias,
 quam tibi offerimus pro famulis, & famulabus tuis,
 qui ad eternam vitam, & beatum gratie tuae donu[m]
 pervenire, atque vocare dignatus es. hoc expleto, recitan-
 tur nomina electo-ru[m]. Si querat aliquis, num ser-
 utinia singulis ad baptismum accedere volenti-
 bus necessaria fuerint, eam partem, qua[m] affir-
 mat, plurimis, nec contemnuendis rationibus
 tuebor. primo, quia sine illis minime electio
 fiebat, cum utraque vicissim inter se commea-
 ret. secundo, quod a Patribus scrutinia aut iter
 ad baptismum, aut preparatio dicuntur; qua[m] pro-
 culdubio ad terminum, vel formam necessa-
 ria connexionem referuntur. Amalarius Fortu-
 natus lib. 1. de Eccles. Offic. cap. 8. sic inquit:
 scrutinium possumus recte intelligere iter ad bap-

Susceptoru[m]
 nomina re-
 citabantur
 in verbis
 canonis me-
 mento &c.
 & eorum,
 qui scruti-
 niis subde-
 bantur, in
 veris, hanc
 igitur, &c.

Scrutinia
 omnibus
 baptizari
 volentibus
 necessaria
 erant.

mum. Vualfridus autem Strabo lib. de reb. Eccl. cap. 26. alij addiderunt in baptysmatis sacramento exorcismos, alij consecrationem fontis, alij vel salis infusionem, alij catechum. norum utilibilem instructionem, alij scrutinia diligenti sum tantum mysterium preparationis statuerunt. & Higo a S. Victore lib. de sacram. cap. 17. in quarta hebdomada Quadragesime silentium celebratur, quod est iter ad baptysmum. Dicitur quia Albinus Flaccus lib. de Divin. Offic. cap. de bapt. Dom. ait: in baptizando catechumini qui secundum Apostolicam regulam & exortationem scrutandi, & ieiunio sanctificandi, & frequentibus predicationibus imbuendi, duo tantum tempora, scilicet Ascensionem & Pentecosten esse servanda. Quod si postolica regula scrutinia fiebant, igitur necessaria erant. Ea tamen necessitas, immo deinceps postmodum, succedente paruulorum baptysmate, ab Ecclesia sublata est, circiter annis a Virgine puerpera DCCCLX. cum Ludovicus, & Lotharius Christiana Reipublice imperium tenerent cuius rei multa argumenta sunt: qualia posteriores omnes scriptores cum consuetudinem nusquam sua etate cognovissent, & Rupertum Abbatem, nec non Hugonem in praeterito tempore. sebat, erat, vel similia locutos esse. Adhuc tamen in quibusdam Ecclesiis septem fieri scrutinia, auctor est Gulielmus Durantus li. 6. ration. Div. offi. de 4. fer. hebdomadae. 4. Quadrag. quod an viro erudito, sine auctoritate, sit credendum, atq. iudicari.

Scrutiniorum usus quando cessavit.

Scrutinia in quibusdam Ecclesiis etiam unnc adhibentur.

IOSEPHI